

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 33)

1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 435 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/200)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

9.8.1991

Sayı : K.K. Gn. Md. 07/101-1/83/04686

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” bugünkü Resmî Gazete’de yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

A. Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Üniversitelerimizde uzun zamandan beri okutulan kamu yönetimi 1981 yılında yürürlüğe giren 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu (YÖK) çerçevesinde yapılan düzenlemelerle üniversitelerin iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinde birer bölüm haline getirilmiştir. Kamu yönetiminin bağımsız birer bölüm haline getirilmesindeki amaç; kamu kesiminde ihtiyaç duyulan nitelikli elemanların yetiştirilmesine imkân sağlamaktır.

9.6.1930 tarih ve 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanunu günün şartları ve mevcut fakülteler gözönüne alınarak Kaymakam adayı olabilme hakkını sadece Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakültesi mezunlarına tanınmıştır. Bu Kanundan sonra kurulan çeşitli üniversitelerde, Siyasal Bilgiler Fakültesi ile eşdeğer eğitim ve öğretim yapan fakülteler açılmıştır.

Özellikle iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile iktisat ve işletme fakülteleri kamu ve özel sektöre yönetici yetiştirmek üzere planlanmıştır. Bu fakültelerin ders programları, siyasal bilgiler fakültesinin gerek kamu yönetimi ve gerekse diğer bölümlerinde uygulanan programlarla eşdeğer seviyededir. Bu durum Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığınca kabul edilmekte ve kamu sektöründeki bütün kurum ve kuruluşlar eleman alımında herhangi bir ayırım yapmaksızın siyasal bilgiler ve hukuk fakülteleri ile birlikte iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinin, işletme ve iktisat fakülteleri mezunlarını da sınavlarına kabul etmektedirler.

Bu denklik ve eşdeğerlik mevcut ders programlarının karşılaştırılması ile de ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca yurt dışındaki dört yıl süreli fakültelerde aynı dalda öğrenim yapan ve yüksek öğretim kurulunca yukarıda sayılan fakülteleere denk oldukları tevşik edilen fakülte mezunlarına kaymakam adaylığı sınavına girme hakkının tanınması eşitlik ilkeleri yönünden uygun mütaala edilmektedir.

Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunlarının sahip oldukları bu haktan, nitelik ve nicelik açısından aynı öğretimi görmüş olan kişilerin yararlanmaları, Anayasamızın fırsat eşitliği ilkesine uygun düşecektir.

İstanbul Siyasal Bilimler Fakültesi mezunları için 3286 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonucunda bu fakültenin ismi Siyasal Bilgiler Fakültesine çevrilerek, bu Fakülte mezunlarına Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunlarının sahip olduğu haklardan faydalanma imkânı getirilmiştir. Bu düzenleme sadece İstanbul Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunlarına Kaymakam Adaylığı sınavına girme hakkı tanıdığından, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinin mezunları ile bunlara denk sayılan yurt dışındaki dört yıl süreli fakülte mezunları için mevcut eşitsizlik giderilememiştir.

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığının 1986 yılındaki görüşü ile; kaymakam adaylığına atama ile ilgili şartlarda genel bir düzenleme yapılmasının daha uygun olacağı ifade edilmiştir.

Diğer branşlarda eğitim ve öğretim yapan dört yıl süreli fakülte mezunlarından hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden herhangi birinde lisans üstü öğrenim (Master, doktora) yapanların da bu fakültelerin mezunları gibi kaymakam adaylığına atanmalarının yararlı olacağı düşünülerek değişik meslek dallarında öğrenim yapıp daha sonra söz konusu fakültelerde ihtisas niteliğinde eğitim yapanların kaymakamlık mesleğine kazandırılmalarına imkân sağlamıştır.

1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununda değişiklik yapılarak Kaymakam adaylığına alınacakların kapsamı büyük ölçüde genişletilirken, mesleğe alınma yaşında yeni bir düzenleme yapılması zarureti doğmuştur.

Bilindiği gibi Kaymakamlık stajı üç yıl devam etmekte ve askerlik ödevi de hesaba katıldığında, 29 yaş sınırında mesleğe giren bir aday ancak 35 yaş civarında asil Kaymakamlığa başlayabilmektedir. Aktif ve verimli bir çalışmayı gerektiren Kaymakamlık mesleğine genç yaşta girilerek, tecrübe kazandıkça daha üst görevlere geçebilme imkânı yaratılmalıdır. Bu nedenle mesleğe başlangıç yaşının biraz daha öne alınmasının yararlı olacağı düşüncesi ile; lisans ve master seviyesinde öğrenim yapanlar için 29 yaş sınırı 25'e indirilmekte ve doktora yapanlar için herhangi bir değişikliğe gidilmemektedir. Söz konusu yaş sınırları, sınav açılan yılın son günü itibariyle hesaplanmakta ve aynı yılın değişik tarihlerinde doğanlar için herhangi bir ayırım gözetilmemektedir.

Bu arada askerlik ödevine çağrılıp 25 veya 29 olarak kabul edilen yaş sınırlarını askerlik ödevi sırasında geçirenlere, terhislerini takip eden ilk sınava girme hakkı tanınmaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle; mevcut üniversitelerin iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinin bütün bölümlerinde mezun olanlarla, bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki dört yıllık fakültelerin mezunlarına, diğer branşlardaki dört yıl süreli fakültelerden mezun olup, yukarıda sayılan fakültelerde lisans üstü öğrenimi tamamlayanlara,

Lisans ve master öğrenimi yapanlar için 25 yaşını, doktora yapanlar için 29 yaşını bitirmemek kaydıyla, siyasal bilgiler ve hukuk fakülteleri mezunları gibi, kaymakam adayı olabilmelerini temin için 3755 sayılı Yetki Kanunu muvacehesinde bu Kanun Hükmünde Kararname hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 9.6.1930 tarih ve 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 14.3.1949 tarih 5354 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin (B) Fıkrasında İçişleri Bakanlığının, 1 inci maddesinde yazılı 4 üncü ve daha yukarı sınıflardaki memurluklarına geçebilmek ve tayin olunmak için “Siyasal Bilgiler Okulundan ve hukuk fakültelerinden mezun olmak şarttır” denmektedir.

Aynı maddenin (C) fıkrasının birinci ve dördüncü bentlerinde siyasal bilgiler ve hukuk fakülteleri mezunlarının 29 yaşını geçmemek kaydıyla Kaymakam adaylığına atanacakları ve fiili askerlik ödevine çağrılıp da bu yaş sınırını askerlik ödevi sırasında geçirenlerin terhislerinden sonra altı ay içinde müracaatları halinde yaş durumlarının atanmalarına engel teşkil etmeyeceği ifade edilmektedir.

Genel gerekçede ayrıntılı olarak ifade edildiği gibi Siyasal Bilgiler Fakültesi ile eşdeğer seviyede öğrenim veren, mevcut üniversitelerin iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinin bütün bölümlerinden mezun olanlarla, bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yurt dışındaki dört yıllık fakültelerin mezunlarına,

Diğer branşlarda öğretim yapan dört yıl süreli fakültelerden mezun olup yukarıda sayılan fakültelerde lisans üstü öğrenimi tamamlayanlara,

Lisans üstü ve master öğrenimi yapanlar için 25 yaşını, Doktora yapanlar için 29 yaşını bitirmemek kaydıyla,

Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakülteleri mezunları gibi Kaymakam Adaylığına atanma hakkı verilmektedir.

Ayrıca yukarıda belirtilen yaş sınırlarını askerlik ödevi sırasında geçirenlerin, terhislerini takip eden ilk sınava katılmaları kaydıyla mevcut yaş durumları engel olarak kabul edilmemektedir.

Madde 2 ve 3. — Kanun Hükmünde Kararnamenin Yürürlük ve Yürütme maddeleridir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/200

Karar No. : 7

14.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununda Değişiklik yapılması hakkında Kanun Hükmünde Kararname İçişleri ve Maliye ve Gümrük Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununa göre kaymakam adayı olabilme hakkı sadece siyasal bilgiler ve hukuk fakültesi mezunlarına tanınmıştır. Bu Kanun Hükmünde Kararname ile iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki en az dört yıl süreli fakültelerden mezun olanlar ile diğer fakültelerden mezun olup yukarıda sayılan fakültelerden birinde lisans üstü eğitim yapanların da kaymakam olabilmelelerini öngörmektedir.

Tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

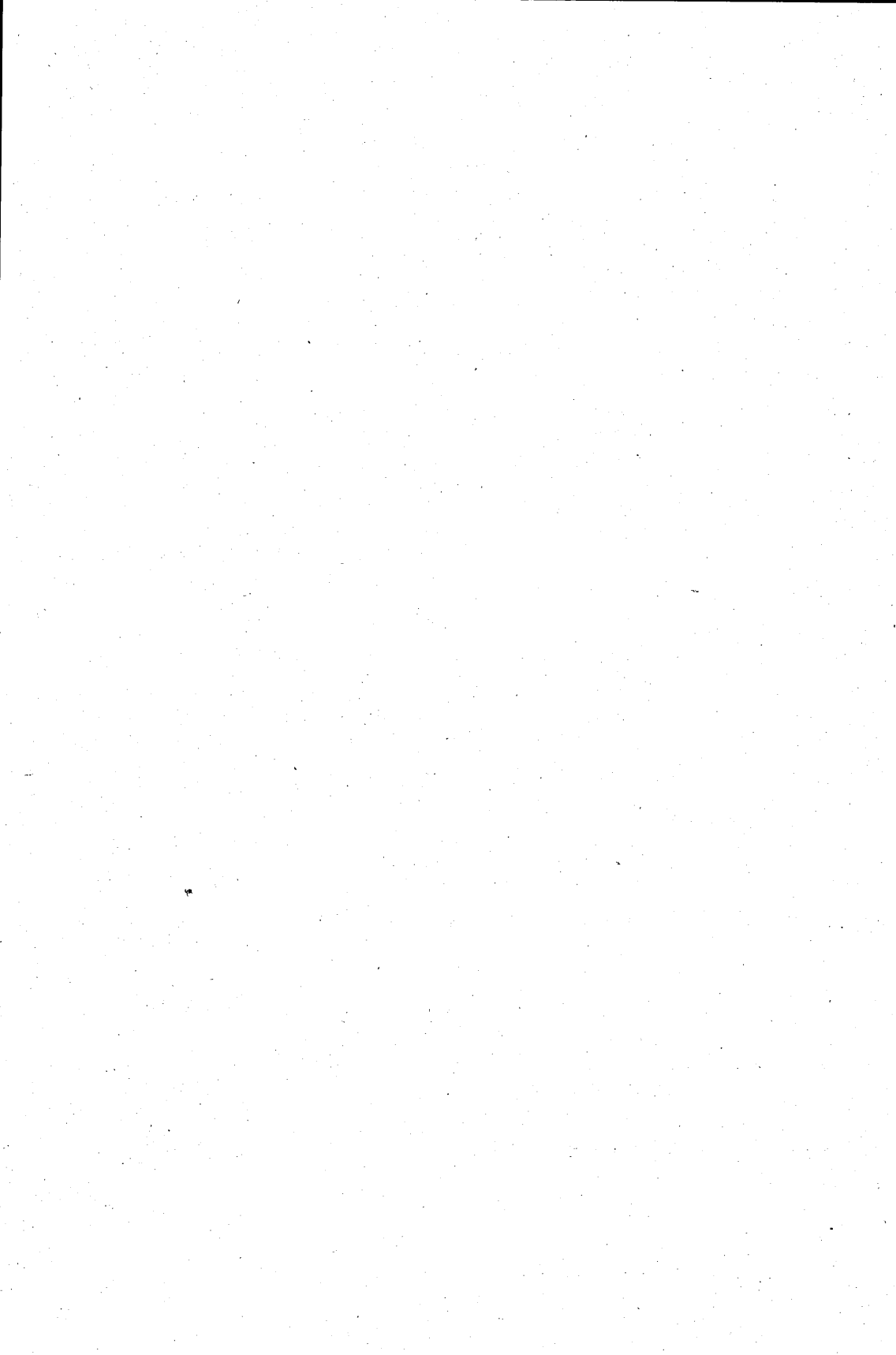
Kanun Hükümünde Kararnamenin çerçeve 1 inci maddesi ile değiştirilen 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2 nci maddesinin (B) bendi ile (C) bendinin birinci ve dördüncü fıkraları yeniden düzenlenmiştir. 435 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri meyanında diğer fakültelerden mezun olup bu sayılan fakültelerde lisans üstü eğitim veya doktora yapanların da kaymakam adaylığı sınavlarına girmelerine imkân verilmiştir. Ancak belirtilen fakülteler dışındaki mezunların lisans eğitimlerini başka okullarda yapmaları, mesleğe yabancı bir eğitimden geçmeleri nedeniyle ve herkesin eğitimini gördüğü dalda meslek sahibi olmalarını sağlamak için maddenin (B) bendi ile (C) bendinin birinci fıkrası yeniden düzenlenmiş; (C) bendinin dördüncü fıkrasında geçen "sınırlarını" ibaresi ise maddede yapılan değişikliğe uygun olarak "sınırnı" şeklinde değiştirilmiş ve madde yapılan bu düzenlenmelerle kabul edilmiştir.

Kararnamenin yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile Kararnamenin adı Kanun Hükümünde Kararnamenin yasalaşması nedeniyle Kanun tekniğine uygun olarak yeniden düzenlenerek Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurula sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan
İsmail Köse
Erzurum
Sözcü
Ahmet Sezal Özbek
Kırklareli
Üye
Mustafa Dursun Yangın
Ankara
Üye
Hüsamettin Korkutata
Bingöl
Üye
Mehmet Özkaya
Gaziantep
Üye
Ahmet Bilyeli
İçel
Üye
Abül Kurak
Konya
Üye
Mehmet Erdal Koyuncu
Siirt

Başkanvekili
Nizamettin Töğuç
Batman
Kâtip
Kadir Bozkurt
Sinop
Üye
Hasan Çakır
Antalya
Üye
Nazmi Çiloğlu
Bolu
Üye
Hannan Özüberk
Gaziantep
Üye
İlhan Kaya
İzmir
Üye
Ömer Şeker
Konya
Üye
Şerif Bedirhanoğlu
Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununda değişiklik yapılması, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Görev ve Yetkileri ile Bunların Personelinin Malfi ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair 6.6.1991 tarihli ve 3755 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 12.7.1991 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrası ile (C) fıkrasının birinci ve dördüncü bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“B) Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı 4 üncü ve daha yukarı sınıflardaki memurluklara geçebilmek ve tayin olunmak için, üniversitelerin Siyasal Bilgiler, Hukuk, İktisat, İşletme, İktisadi ve İdarî Bilimler Fakülteleri ile bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki en az dört yıl süreli fakültelerden mezun olmak veya dört yıl süreli diğer fakültelerden mezun olup yukarıda sayılan fakültelerden birinde lisans üstü eğitimi tamamlamış olmak şarttır.”

“Bu maddenin (B) fıkrasında sayılanlardan, ay ve gün hesaba katılmaksızın giriş sınavının yapıldığı yıl itibariyle lisans ve lisans üstü (master) öğrenimi yapmış olanlar için 25, doktora öğrenimini tamamlamış olanlar için 29 yaşını bitirmemiş olanlar :”

“Şu kadar ki, fiilî askerlik ödevine çağrılıp da, yukarıda belirtilen yaş sınırlarını askerlik ödevleri sırasında geçirmiş bulunanların terhislerini müteakip açılacak ilk sınava müracaat etmeleri şartı ile bu yaş durumları aday olarak alınmalarına engel teşkil etmez.”

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname nin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2 nci maddesinin (B) bendi ile (C) bendinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

B) Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı 4 üncü ve daha yukarı sınıflardaki memurluklara geçebilmek ve tayin olunmak için üniversitelerin siyasal bilgiler, hukuk, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki en az dört yıl süreli fakültelerden mezun olmak şarttır.

Bu maddenin (B) bendinde sayılanlardan, ay ve gün hesaba katılmaksızın giriş sınavının yapıldığı yıl itibarıyla 25 yaşını bitirmemiş olanlar :

Şu kadar ki, fiili askerlik ödevine çağrılıp da, yukarıda belirtilen yaş sınırını askerlik ödevleri sırasında geçirmiş bulunanların terhislerini müteakip açılacak ilk sınava müracaat etmeleri şartı ile bu yaş durumları aday olarak alınmalarına engel teşkil etmez.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

- MADDE 2. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
MADDE 3. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu Yürütür.

Turgut Özal
Cumhurbaşkanı

<i>A. Mesut Yılmaz</i> Başbakan	
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.	Devlet Bakanı
<i>E. Pakdemirli</i>	<i>F. Kurt</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. R. Taşar</i>	<i>İ. Aykut</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. V. Dinçerler</i>	<i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Aküzüm</i>	<i>C. Tüncer</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>S. Aras</i>	<i>E. Koçak</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Çevik</i>	<i>E. C. Gülpınar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>B. Sönmez</i>	<i>A. T. Özdemir</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>Ş. Şeker</i>	<i>H. B. Doğu</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>M. Kalemli</i>	<i>İ. S. Giray</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>A. Kahveci</i>	<i>A. Akyol</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>H. Öriç</i>	<i>Y. Eryılmaz</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı
<i>İ. Özdemir</i>	<i>İ. Tuncay</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>M. Emiroğlu</i>	<i>R. K. Yücelen</i>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür Bakanı
<i>M. Arıcı</i>	<i>G. Maras</i>
Turizm Bakanı	
<i>B. Akarcalı</i>	

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

